norske alpinanlegg
og fjelldestinasjoner

20 januar 2026

Høringssvar – Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner viser til høring om forslag til forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Om Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner er bransjeorganisasjonen for alpinbransjen i Norge. Vi organiserer både ideelle og kommersielle alpinanlegg, fjelldestinasjoner samt alpinklubber og idrettslag som helt eller delvis drifter alpinanlegg.

Bransjen består av rundt 200 alpine anlegg over hele landet og utgjør en sentral del av norsk idretts- og friluftslivsinfrastruktur. Alpinanleggene er viktige arenaer for fysisk aktivitet, frivillighet og rekruttering til organisert idrett, og spiller samtidig en betydelig rolle i lokal verdiskaping, helårsturisme og levende lokalsamfunn – særlig i distriktene.

Organisasjonen representerer både ideelle og kommersielle alpinanlegg, samt alpinklubber og idrettslag som helt eller delvis drifter alpinanlegg. Blant våre medlemmer finnes om lag 100 ideelle og klubbdrevne anlegg som i stor grad fungerer som lokale lavterskeltilbud for barn, unge og familier. Disse anleggene har stor betydning for frivillighet, folkehelse, inkludering og rekruttering til organisert idrett, men opererer ofte med begrenset økonomisk handlingsrom.

Vi vil innledningsvis understreke at det er positivt at spillemiddelordningen forskriftsfestes og videreføres. Samtidig mener vi at forslaget i for stor grad viderefører et regelverk tilpasset tradisjonelle idrettsanlegg, og i for liten grad tar høyde for de særlige driftsmessige, tekniske og økonomiske forutsetningene som kjennetegner alpine anlegg.

1. Rehabilitering og videreutvikling må prioriteres tydeligere

For alpinanlegg er rehabilitering, oppgradering og videreutvikling av eksisterende anlegg langt viktigere enn nyetablering. Mange alpine anlegg ble etablert for flere tiår siden og står i dag overfor betydelige investeringsbehov knyttet til sikkerhet, teknisk standard, klimaendringer og energieffektiv drift.

Forskriften bør i større grad prioritere:
– rehabilitering fremfor nybygg
– trinnvis oppgradering av eksisterende anlegg
– modernisering som bidrar til tryggere, mer effektiv og mer bærekraftig drift
Dette er særlig viktig for ideelle og klubbdrevne alpinanlegg, hvor muligheten til å gjennomføre større engangsinvesteringer er begrenset, men hvor samfunnsnytten er stor.

2. Behov for å inkludere teknologi og ENØK-tiltak

Alpinanlegg er energikrevende anlegg, særlig knyttet til snøproduksjon, heisdrift, belysning og løypepreparering. Samtidig er det nettopp her potensialet for betydelige energi- og klimabesparelser er størst.

Investeringer i moderne teknologi, styringssystemer og energieffektive løsninger kan gi:

– redusert energibruk

– lavere driftskostnader
– økt driftssikkerhet
– redusert klimaavtrykk
– mer stabile og forutsigbare aktivitetstilbud
Vi mener derfor at forskriften tydeligere bør åpne for at ENØK-tiltak og teknologisk modernisering som bidrar til mer bærekraftig drift, kan inngå som støtteberettigede tiltak – også der disse ikke er rent bygningsmessige.

3. Tråkkemaskiner som støtteberettiget anleggsrelatert infrastruktur

For alpine anlegg er tråkkemaskiner en helt grunnleggende del av anleggets infrastruktur, på samme måte som løypemaskiner er det i langrennsanlegg. Tråkkemaskiner er avgjørende for sikker løypepreparering, god kvalitet på aktivitetstilbudet og tilgjengelighet for ulike brukergrupper.

Moderne tråkkemaskiner gir:

– bedre og sikrere preparering med mindre snøbruk
– redusert behov for snøproduksjon
– lavere energiforbruk og utslipp
– mer effektiv og forutsigbar drift

Vi ber om at tråkkemaskiner i alpinanlegg defineres som støtteberettiget anleggsrelatert infrastruktur på lik linje med løypemaskiner i langrennsanlegg. Dette er avgjørende for sikkerhet, kvalitet og tilgjengelighet i alpine anlegg, særlig for ideelle og klubbdrevne alpinanlegg med begrenset økonomisk handlingsrom. En slik avklaring bør gjelde både ved nyetablering, rehabilitering og oppgradering, og særlig der investeringen bidrar til dokumenterte energi- og klimabesparelser.

4. Ideelle og kommersielle anlegg – ulike rammer, samme samfunnsrolle

Mange alpinanlegg har en sammensatt rolle der kommersiell drift kombineres med omfattende tilbud til barn, unge, skoler, idrettslag og frivillighet. Skillet mellom ideelle og kommersielle anlegg er i praksis ofte mindre tydelig enn regelverket legger til grunn.

Vi mener derfor at forskriften bør:

– legge større vekt på anleggets faktiske aktivitetstilbud og samfunnsfunksjon
– åpne for at også næringsorganiserte anlegg kan omfattes der formålet er allmenn fysisk aktivitet
– sikre at ideelle og klubbdrevne alpinanlegg ikke faller utenfor ordningen på grunn av formelle organisasjonsformer

Avslutning

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner mener at forskriften bør videreutvikles slik at den i større grad støtter rehabilitering og videreutvikling av eksisterende alpine anlegg, legger tydelig til rette for energi- og klimatiltak, og tar høyde for alpinanleggenes særlige driftsmessige forutsetninger.
Dette vil bidra til tryggere, mer tilgjengelige og mer bærekraftige alpinanlegg, og sikre at både ideelle og kommersielle aktører fortsatt kan tilby fysisk aktivitet og idrettsglede i hele landet.

Camilla Sylling Clausen
Camilla Sylling Clausen
Generalsekretær
Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner
camilla@alpinogfjell.no